

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 19/7/2024
Αρ. πρωτ.: 592/187048

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5404/27-06-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την ανωτέρω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κων. Χήτας**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία, ήδη από το 1986 και στο πλαίσιο του ν.1650/1986 (Α'150) και κατόπιν του ν.2742/1999 (Α'207), όλες οι παραγωγικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των υδατοκαλλιεργειών, θα πρέπει να χωροθετούνται και να λειτουργούν σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ), έναντι της σημειακής χωροθέτησης. Επίσης, στον προαναφερόμενο ν.2742/1999 (Α'207) προβλέπεται η έκδοση Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη χωρική διάρθρωση ορισμένων τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων εθνικής σημασίας, όπως είναι η υδατοκαλλιέργεια.

Σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο και αφού εκπονήθηκε ικανός αριθμός μελετών για συγκεκριμένες περιοχές, ακολούθησε η ανάθεση οικονομοτεχνικής μελέτης σε επίπεδο χώρας και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αυτής, οι οποίες τελικά οδήγησαν στην έκδοση της αριθ. 31722/4.11.2011 (Β'2505) Απόφασης της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης με θέμα «Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού». Με αυτό παρέχονται κατευθύνσεις και καθορίζονται κανόνες και κριτήρια για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του κλάδου και των αναγκαίων υποδομών, με στόχο τη μείωση των συγκρούσεων μεταξύ δραστηριοτήτων και την προστασία του περιβάλλοντος. Θα πρέπει να τονισθεί πως για την ακύρωση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου των Υδατοκαλλιεργειών κατατέθηκαν έξι τουλάχιστον προσφυγές στο ΣΤΕ από φορείς, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν με το αιτιολογικό της σύνομης και επαρκώς τεκμηριωμένης έκδοσής του.

Σύμφωνα με το ανωτέρω Ειδικό Πλαίσιο Υδατοκαλλιεργειών, μεταξύ άλλων, έχουν οριστεί ευρύτερες Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ), καταρχάς κατάλληλες για υδατοκαλλιέργειες. Οι ΠΑΥ είναι υποδοχείς των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), η θεσμοθέτηση των οποίων είναι ένας από τους κύριους στόχους του Ειδικού Πλαισίου, με προτεραιότητα σε ΠΑΥ με μεγάλη συγκέντρωση μονάδων. Για κάθε αίτημα ΠΟΑΥ εκπονούνται μελέτες, όπως τεχνική έκθεση, οικονομοτεχνική μελέτη (μελέτη βιωσιμότητας-σκοπιμότητας) και Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), στην οποία εκτιμάται, μεταξύ άλλων, η φέρουσα ικανότητα. Οι ΠΟΑΥ δεν είναι αποκλειστικής χρήσης και επιτρέπονται εντός αυτών και άλλες δραστηριότητες, όπως αλιεία, διέλευση σκαφών κ.λπ., υπό την προϋπόθεση να τηρούνται οι από τον νόμο αποστάσεις από τον μισθωμένο χώρο κάθε μονάδας υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, οι ΠΟΑΥ είναι ένας δυνητικός σχεδιασμός και για

κάθε επέκταση ή μετεγκατάσταση μονάδας ή ίδρυση νέας μονάδας υδατοκαλλιέργειας, στο πλαίσιο του σχεδιασμού της ΠΟΑΥ, γνωμοδοτούν τα συναρμόδια Υπουργεία και οι Υπηρεσίες (μεταξύ των οποίων και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν.4282/2014 «*Ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειών και άλλες διατάξεις*» (Α'182), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις που κατατίθενται, καθώς και οι απόψεις από την τοπική κοινωνία και τις συναρμόδιες Υπηρεσίες, κατά τη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης της ΣΜΠΕ που έχει υποβληθεί.

Διευκρινίζεται ότι η διαχείριση της ΠΟΑΥ γίνεται από τον φορέα της, πλην όμως οι κατά νόμον αρμόδιες Υπηρεσίες (οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιβαλλοντικές Υπηρεσίες) είναι υπεύθυνες για την αδειοδότηση και για τον έλεγχο εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου και των όρων και προϋποθέσεων που περιλαμβάνονται στις εκδοθείσες διοικητικές πράξεις για τη λειτουργία των μονάδων και της ΠΟΑΥ και για την προστασία του περιβάλλοντος.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι η υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα, όπως προαναφέρθηκε, δεν ασκείται ανεξέλεγκτα και χωρίς κανόνες, αντιθέτως, διέπεται από συγκεκριμένο αυστηρό κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Πιο συγκεκριμένα, εφαρμόζεται ο προαναφερόμενος ν.4282/2014 «*Ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειών και άλλες διατάξεις*» (Α'182), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο οποίος προσδιορίζει σαφείς κανόνες και διαδικασίες για την ίδρυση και τη λειτουργία των μονάδων υδατοκαλλιέργειας. Οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας υπόκεινται σε διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, για την οποία εφαρμόζεται ο ν.4014/2011 «*Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος*» (Α'209), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, έτσι ώστε να προστατεύεται το περιβάλλον όπου αυτές δραστηριοποιούνται. Εκδίδεται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) μετά από υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) ή γίνεται υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ).

Οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας υπόκεινται σε προληπτικές και τακτικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον προαναφερόμενο ν.4014/2011 (Α'209), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Προβλέπεται, μάλιστα, η συνεχής παρακολούθηση περιβαλλοντικών παραμέτρων (monitoring) από τους φορείς των μονάδων και τον φορέα διαχείρισης της ΠΟΑΥ, σύμφωνα με την αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/121634/7242/20-12-2019 εγκύκλιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός παραμέτρων περιβαλλοντικής παρακολούθησης στις μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας». Η διαχείριση της ΠΟΑΥ γίνεται από τον φορέα της, πλην όμως οι κατά νόμον αρμόδιες Υπηρεσίες είναι υπεύθυνες για την αδειοδότηση και για τον έλεγχο εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου και των όρων και προϋποθέσεων που περιλαμβάνονται στις εκδοθείσες διοικητικές πράξεις για τη λειτουργία των μονάδων και της ΠΟΑΥ και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η τήρηση των κανόνων ίδρυσης και λειτουργίας των μονάδων, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος, είναι υποχρέωση τόσο των φορέων υδατοκαλλιέργειας όσο και των αρμόδιων για τον έλεγχο υπηρεσιών, μεταξύ αυτών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της οικείας Περιφέρειας. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο ελέγχων που πραγματοποιούνται, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο κυρώσεις. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή, τόσο με τη θεσμοθέτηση σαφών κανόνων αδειοδότησης και διαδικασιών επιβολής κυρώσεων στους παρανομούντες [άρθρο 25 του προαναφερόμενου ν.4282/2014 (Α'182), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει], όσο και με την παραίνεση των αρμόδιων για τον έλεγχο υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Κατόπιν αυτών, όσοι μεμονωμένοι φορείς υδατοκαλλιέργειών παρανομούν, θα πρέπει να καταγγέλλονται και να επιβάλλονται αρμοδίως οι προβλεπόμενες κυρώσεις, ώστε να μη γίνονται η αιτία για δυσφήμιση ενός τόσο σημαντικού κλάδου για την εθνική οικονομία και για τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι, τόσο κατά το παρελθόν, αλλά κυρίως κατά την τελευταία εικοσαετία, έχει εκπονηθεί πληθώρα εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών

προγραμμάτων και έχει δημοσιευθεί μεγάλος αριθμός επιστημονικών μελετών δημοσιευμένων σε Επιστημονικά Περιοδικά διεθνούς κύρους (τουλάχιστον 50), που αφορούν στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των θαλάσσιων Μεσογειακών ιχθυοκαλλιέργειών και του περιβάλλοντος. Ως αποτέλεσμα του κανονιστικού πλαισίου που εφαρμόζεται, ουδέποτε τεκμηριώθηκε επιστημονικά άποψη που να αφορά σε σημαντικές, εκτεταμένες και μόνιμες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις θαλάσσιες μεσογειακές υδατοκαλλιέργειες. Ουδέποτε οι όποιες επιπτώσεις υπήρξαν μη αναστρέψιμες ή έστω με μεσοπρόθεσμες περιβαλλοντικές συνέπειες. Οι όποιες επιδράσεις περιορίζονται κυρίως εντός 10 μέτρων περιμετρικά της ιχθυοκαλλιέργειας και πάντως όχι πέραν των 250 μέτρων.

Οι επιστημονικές αυτές μελέτες καταδεικνύουν και θετικές επιδράσεις των υδατοκαλλιέργειών, όπως την αύξηση των πληθυσμών των άγριων ψαριών και την αύξηση των εκφορτώσεων των αλιευμάτων στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, η παραγωγή αλιευμάτων από υδατοκαλλιέργεια υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας, όπως αποδεικνύουν οι σχετικοί έλεγχοι πάνω από 40 χωρών όπου εξάγονται σε Ευρώπη και Αμερική, μειώνουν την πίεση στους αλιευόμενους ιχθυοπληθυσμούς. Η απαγόρευση της αλιείας με κάθε τρόπο και μέσο, ακόμη και από τους ίδιους τους ιχθυοκαλλιεργητές, εντός των μισθωμένων θαλάσσιων εκτάσεων και σε απόσταση περιμετρικά 50 μέτρων, τις καθιστούν ένα είδος προστατευόμενης περιοχής. Με τον τρόπο αυτό, αυξάνονται οι ιχθυοπληθυσμοί και επιτυγχάνεται αυτοκαθαρισμός του θαλάσσιου οικοσυστήματος σε σημαντικό βαθμό. Τα λειβάδια της Ποσειδωνίας και των άλλων φανερόγαμων προστατεύονται, αφού απαγορεύεται η εγκατάσταση μονάδων πάνω από αυτά.

Όσα αντίθετα των ανωτέρω υποστηρίζονται κατά καιρούς, δεν βασίζονται σε ανάλογα επιστημονικά δεδομένα ή δεν αφορούν στη θαλάσσια μεσογειακή υδατοκαλλιέργεια σε πλωτές εγκαταστάσεις και την εν γένει υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα στη χώρα μας.

Θεωρούμε ότι θα πρέπει να γίνονται αποδεκτά τα συμπεράσματα πιστοποιημένων και δημοσιευμένων επιστημονικών μελετών σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, καθώς και οι απόψεις των δημόσιων Ερευνητικών και Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της χώρας, όταν αποφαίνονται για την ελληνική υδατοκαλλιέργεια, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους και ιδιαίτερα αυστηρούς κανόνες.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης
Γραφείο κ. Υπουργού
4. Βουλευτή κ. Κων. Χήτα